

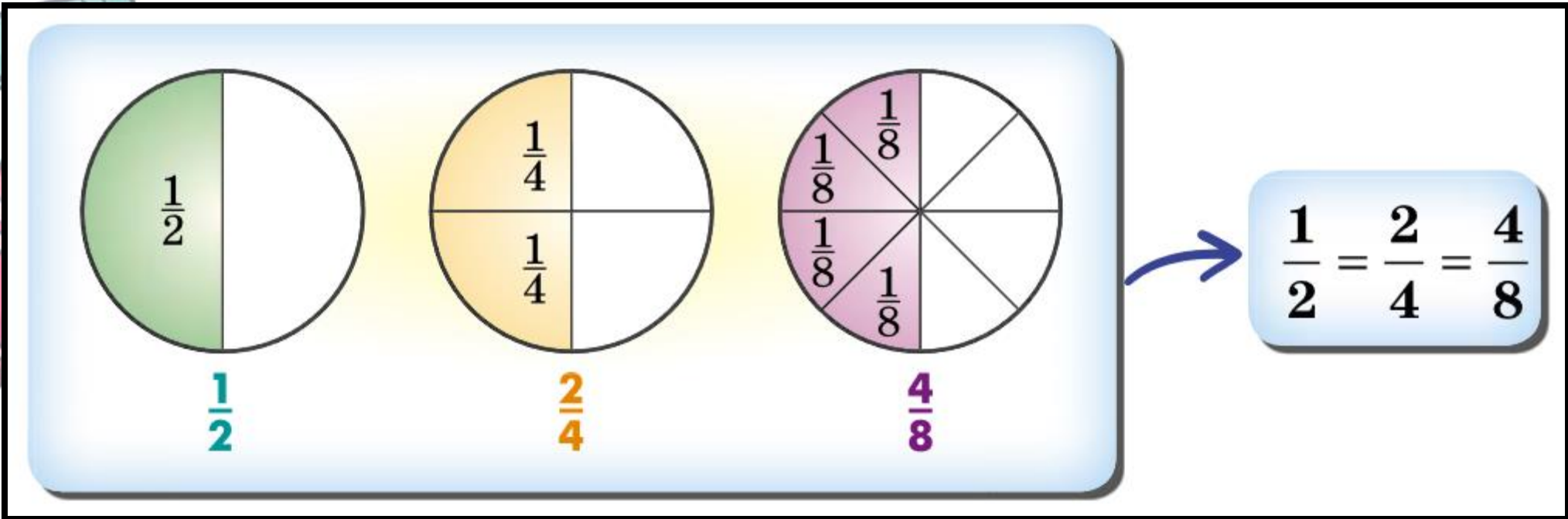
Основна властивість дробу. Скорочення дробів. Зведення дробу до нового знаменника

Дивіться відео-версію презентації за посиланням:

<https://youtu.be/5s7GODeY2-Y>

Основна властивість частки

Якщо ділене і дільник помножити або поділити на одне й те саме відмінне від нуля число, то частка від цього не зміниться

$$\frac{2}{4} = \frac{4}{8}$$

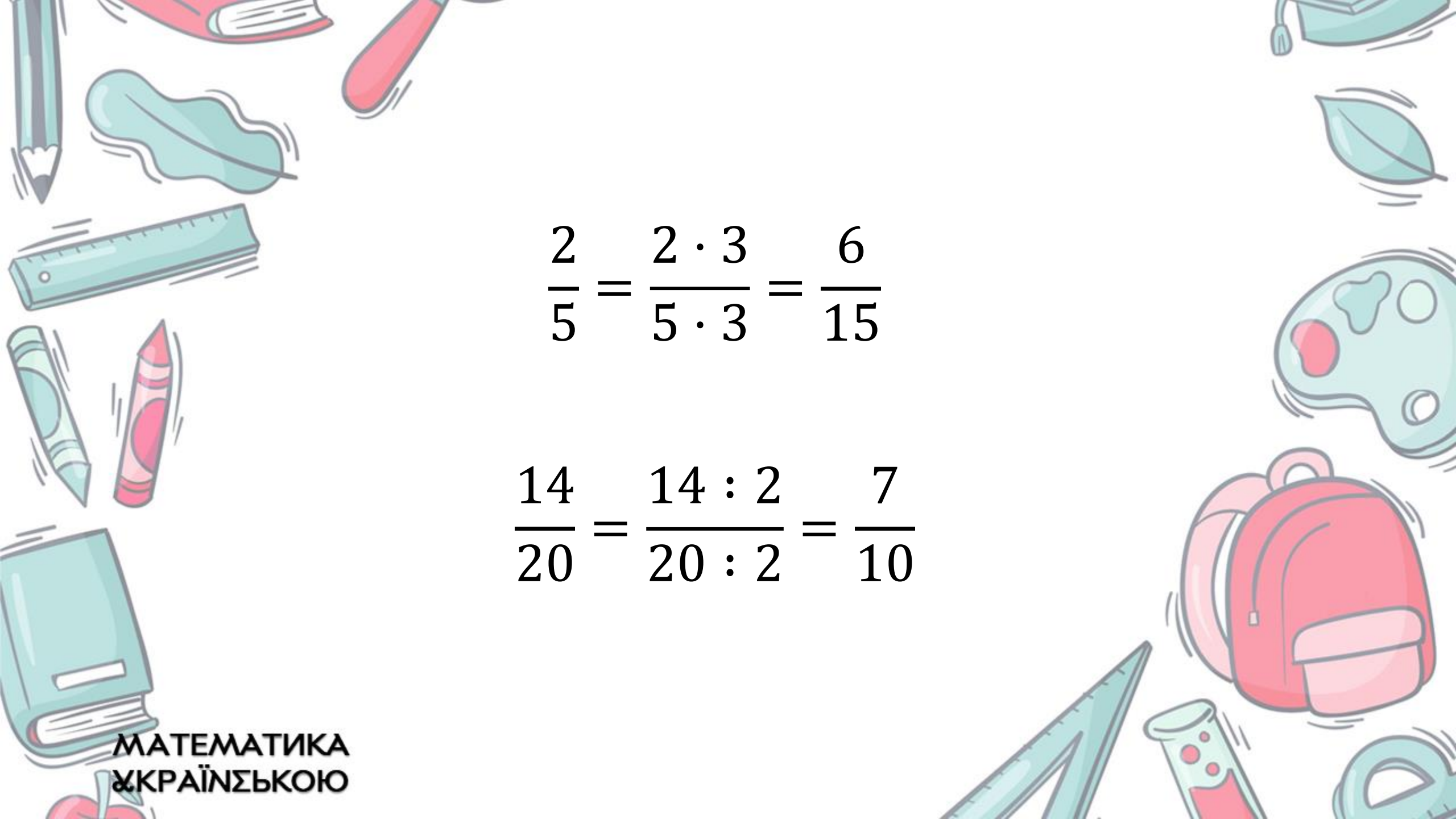
$$\frac{2}{4} = \frac{2 \cdot 2}{4 \cdot 2} = \frac{4}{8}$$

$$\frac{4}{8} = \frac{2}{4}$$

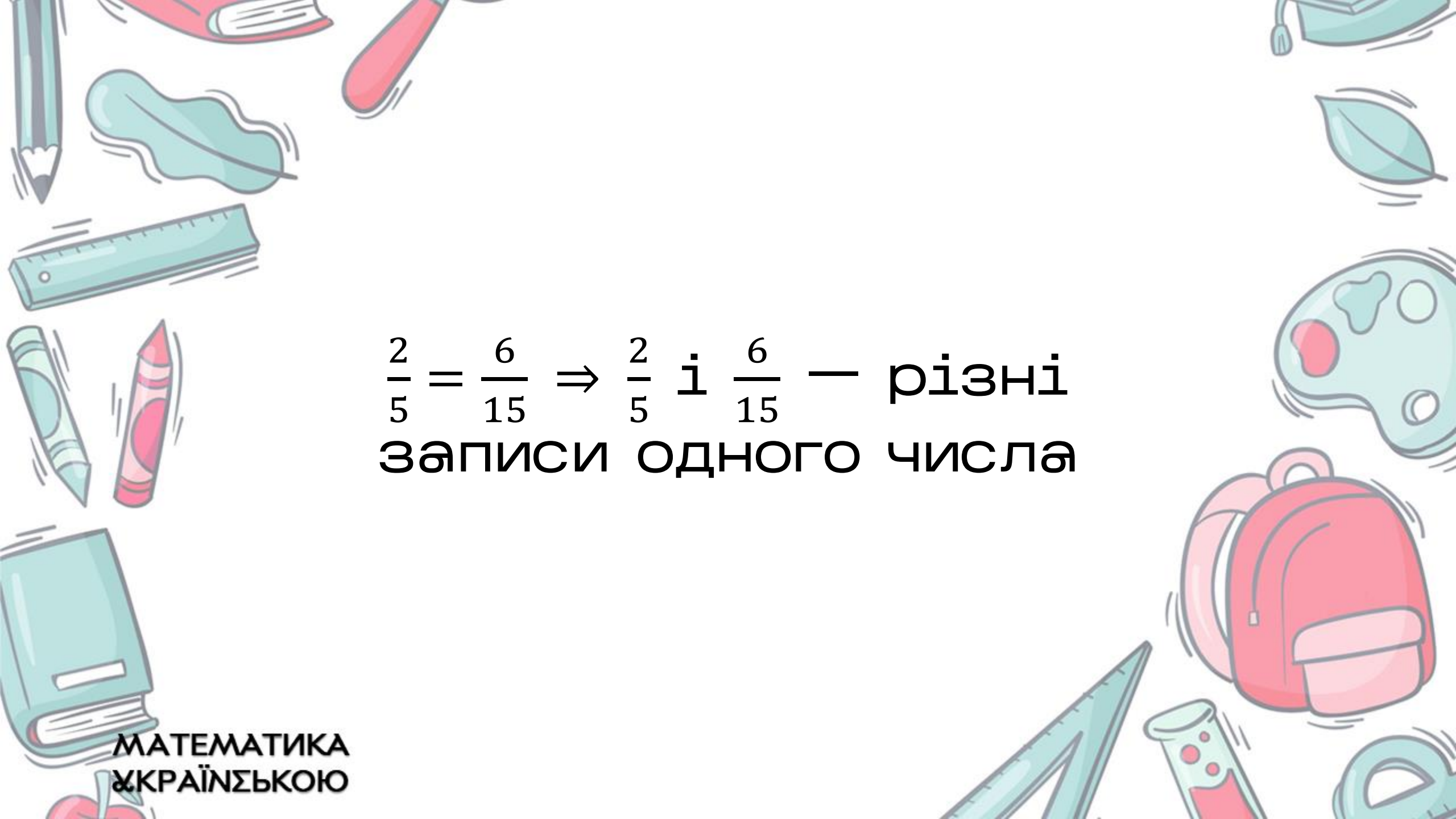
$$\frac{4}{8} = \frac{4 : 2}{8 : 2} = \frac{2}{4}$$

Основна властивість дробу

Значення дробу не зміниться, якщо чисельник і знаменник дробу помножити або поділити на одне й те саме, відмінне від нуля, число

$$\frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 3}{5 \cdot 3} = \frac{6}{15}$$

$$\frac{14}{20} = \frac{14 : 2}{20 : 2} = \frac{7}{10}$$

$\frac{2}{5} = \frac{6}{15} \Rightarrow \frac{2}{5} \text{ і } \frac{6}{15} \text{ — різні}$
записи одного числа

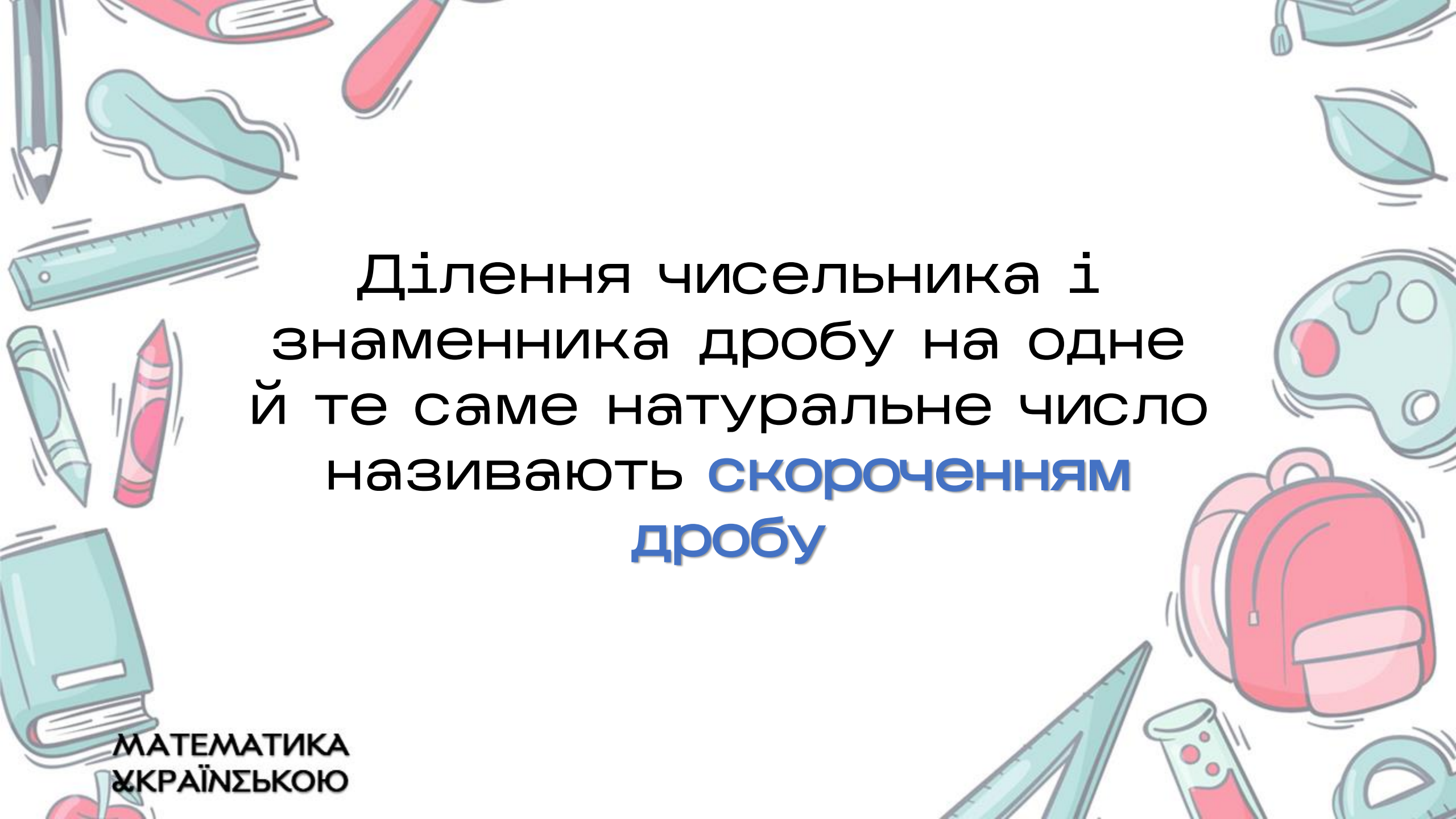
Основна властивість дробу

Ділення чисельника
і знаменника на одне
й те саме число,
відмінне від нуля

Множення чисельника
і знаменника на одне
й те саме число,
відмінне від нуля

Скорочення дробу

Зведення дробу
до нового знаменника

Ділення чисельника і
знаменника дроби на одне
й те саме натуральне число
називають **скороченням**
дроби

Приклад

$$\frac{4}{10} = \frac{4:2}{10:2} = \frac{2}{5}$$

— дріб скорочено на 2

$$\frac{6}{15} = \frac{6:3}{15:3} = \frac{2}{5}$$

— дріб скорочено на 3

Приклад

$$\frac{\cancel{16}^4}{\cancel{20}_5} = \frac{4}{5} \text{ — дріб скорочено на 4}$$

$$\text{Або одразу так: } \frac{16}{20} = \frac{4}{5}$$

Дріб, який неможливо
скоротити, називають
нескоротним дробом

$\frac{4}{5}$, $\frac{7}{13}$, $\frac{8}{5}$ — нескоротні дроби

Способи скорочення дроби

Поступово ділити чисельник і знаменник на їхні спільні дільники, поки не отримаємо нескоротний дріб.

Одразу ділити чисельник і знаменник на їхній найбільший спільний дільник.

Приклад

Скоротіть дріб $\frac{66}{78}$

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

Розв'язання (1-й спосіб)

$$\frac{66}{78} = \frac{33}{39} = \frac{11}{13}$$

Розв'язання (2-й спосіб)

$$\text{НСД}(66; 78) = 6$$

$$\frac{66}{78} = \frac{66 : 6}{78 : 6} = \frac{11}{13}$$

Приклад

$$\frac{135}{360} = \frac{5 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3}{2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 5}$$

$$\frac{135}{360} = \frac{3}{2 \cdot 2 \cdot 2} = \frac{3}{8}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ - \\ 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overline{6} \quad \overline{9} \quad \overline{12} \quad \overline{15} \quad \dots \end{array}$$

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

Приклад

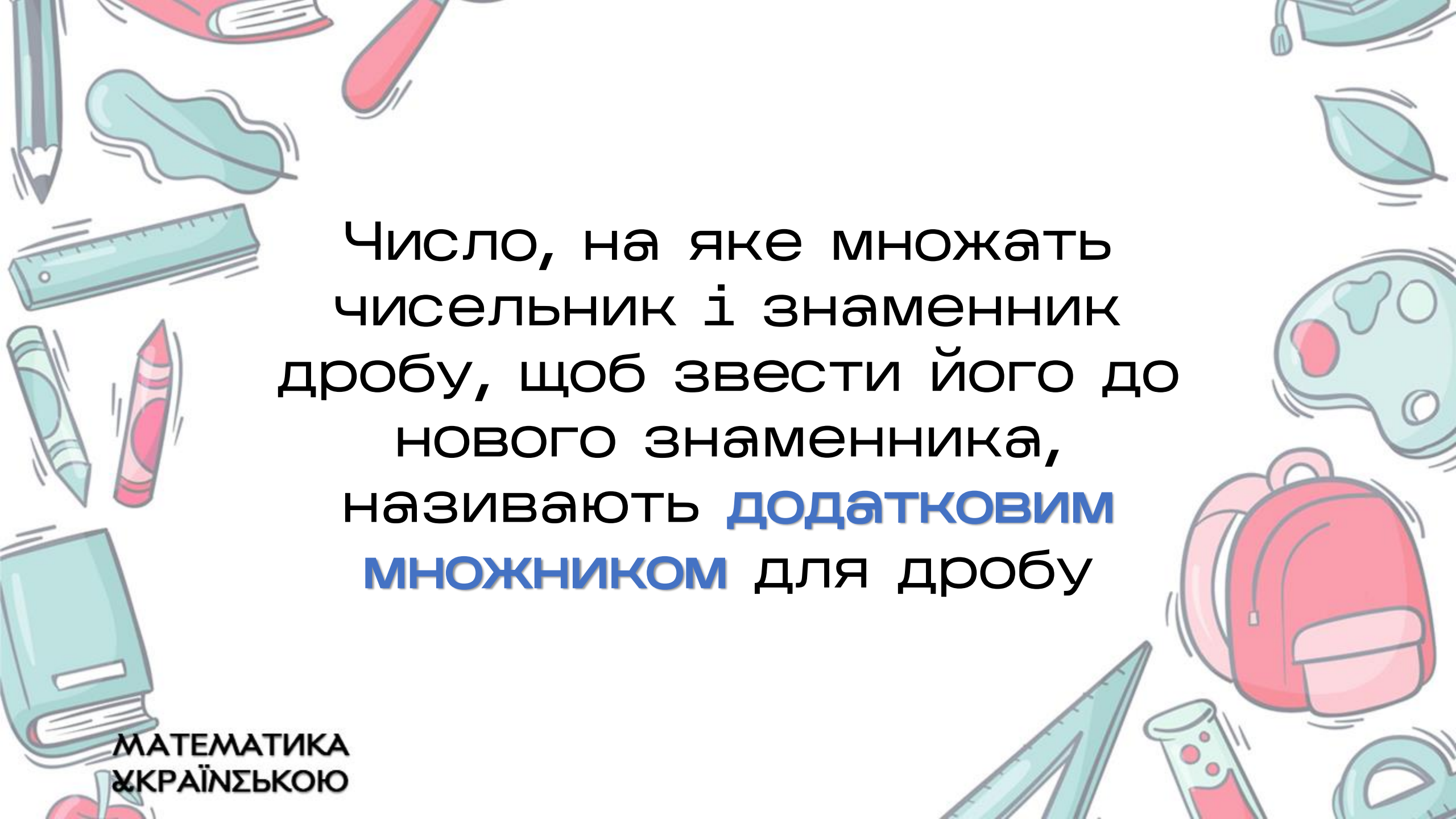
Звести дріб $\frac{2}{3}$ до знаменника 24

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

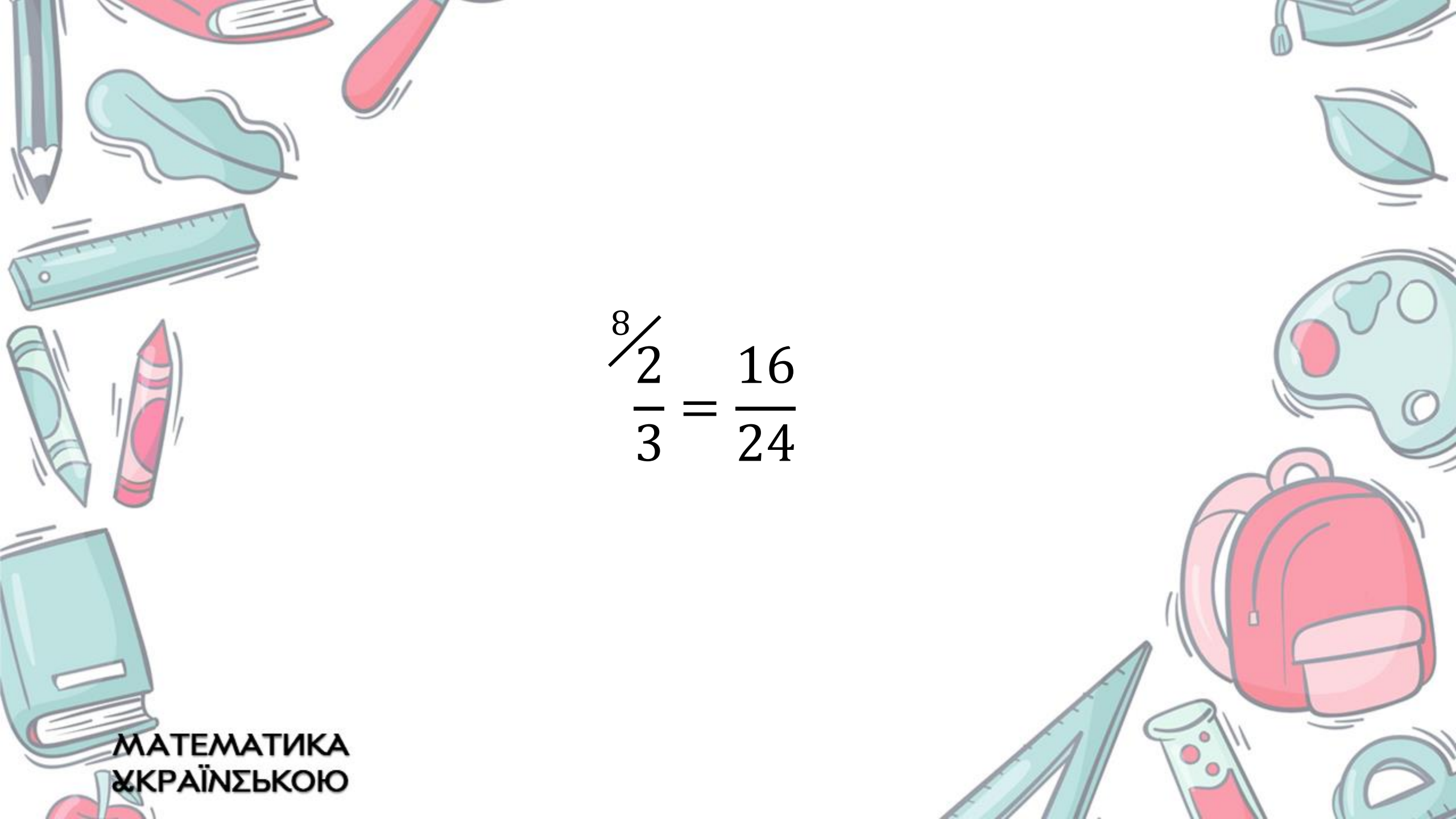
Розв'язання

$$\frac{2}{3} = \frac{2 \cdot 8}{3 \cdot 8} = \frac{16}{24}$$

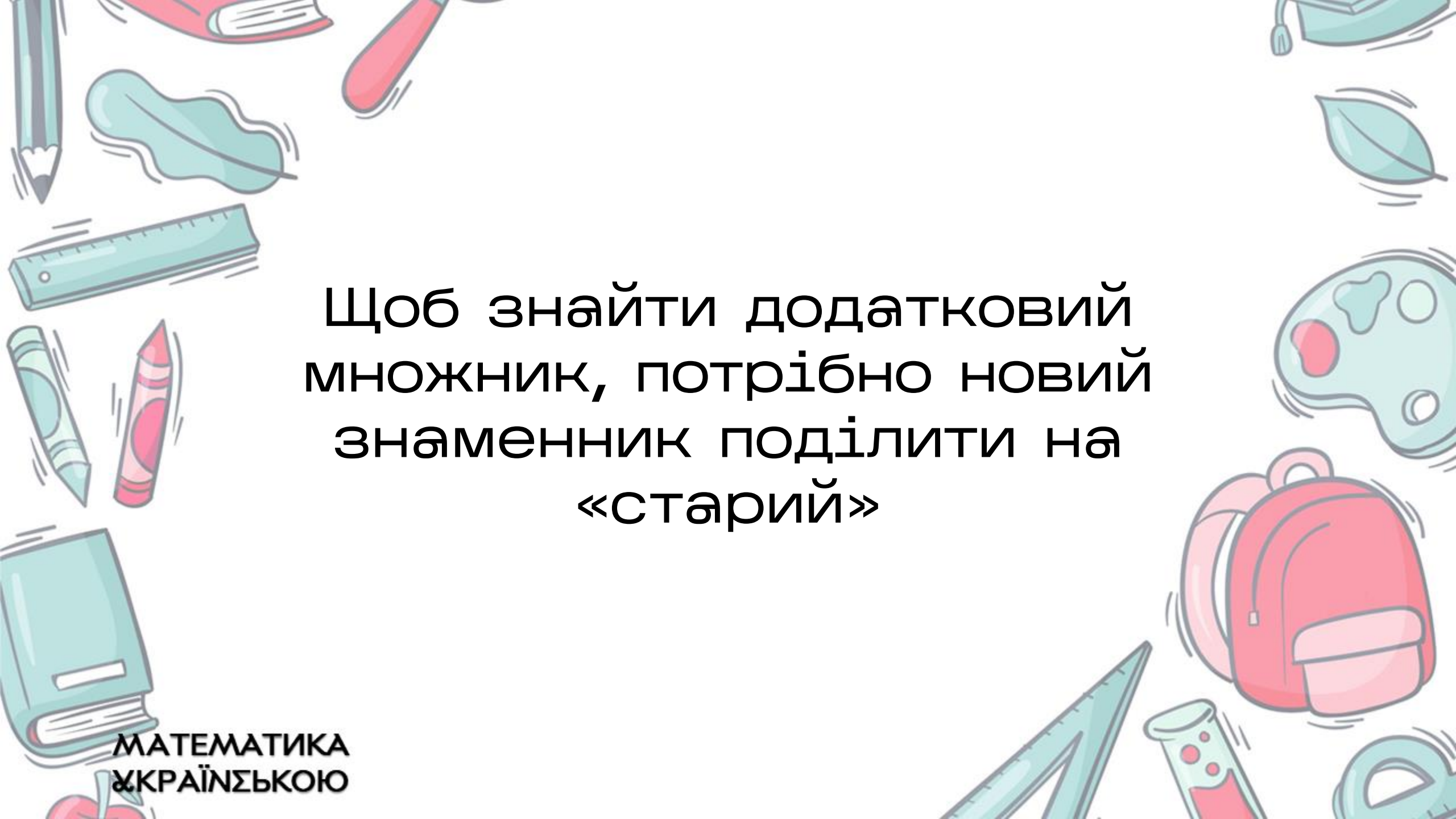
8 — додатковий множник для
дробу $\frac{2}{3}$

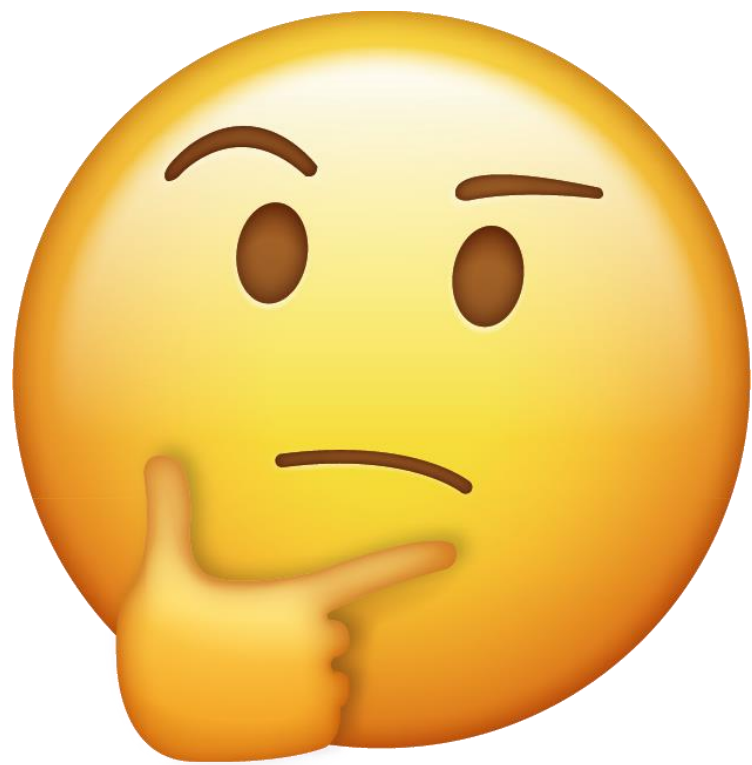
Число, на яке множать
чисельник і знаменник
дробу, щоб звести його до
нового знаменника,
називають **ДОДАТКОВИМ**
МНОЖНИКОМ для дробу

$$\frac{8}{2} = \frac{16}{3}$$
$$\frac{16}{3} = \frac{16}{24}$$

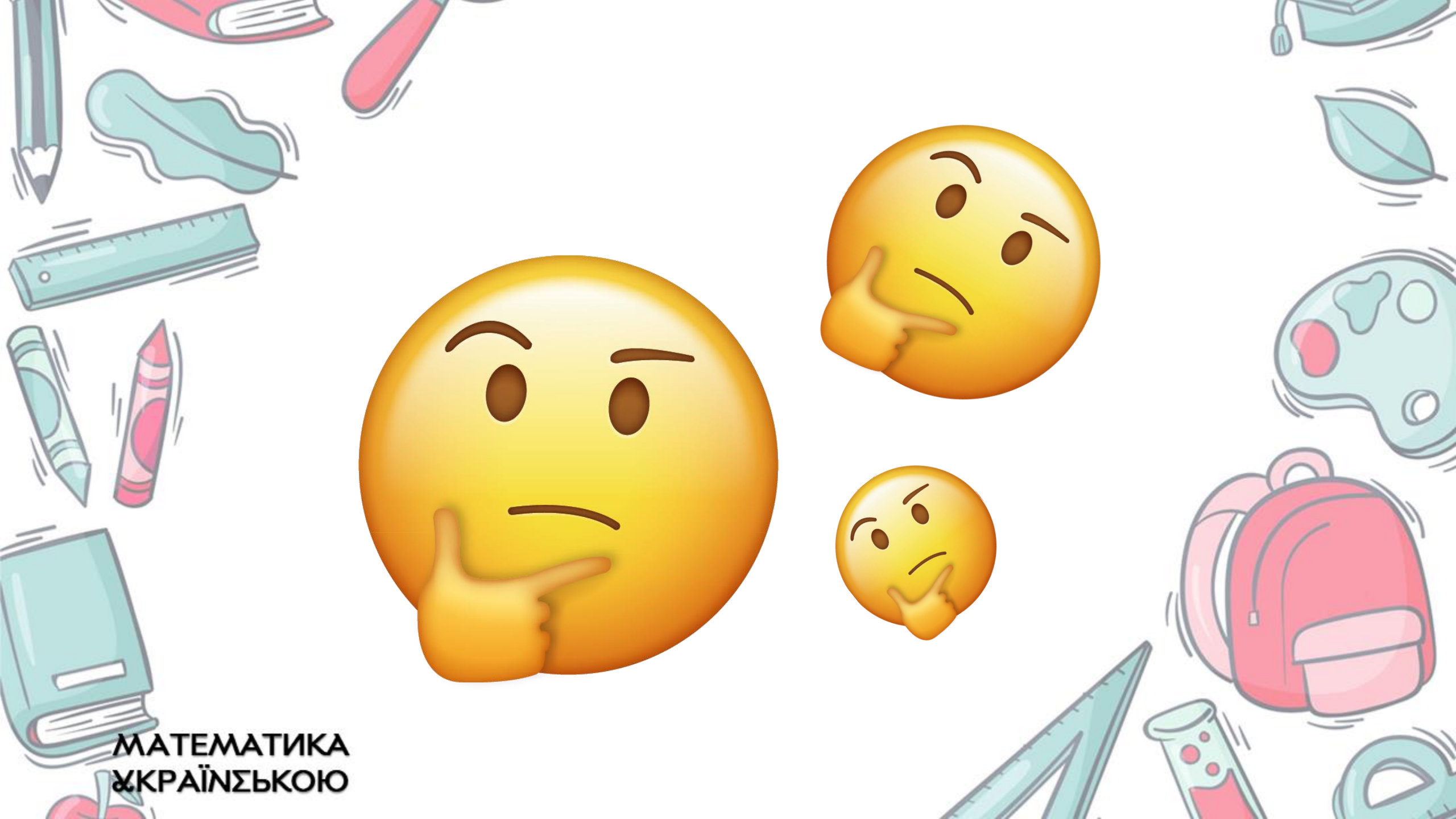
МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

Щоб знайти додатковий
множник, потрібно новий
знаменник поділити на
«старий»

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

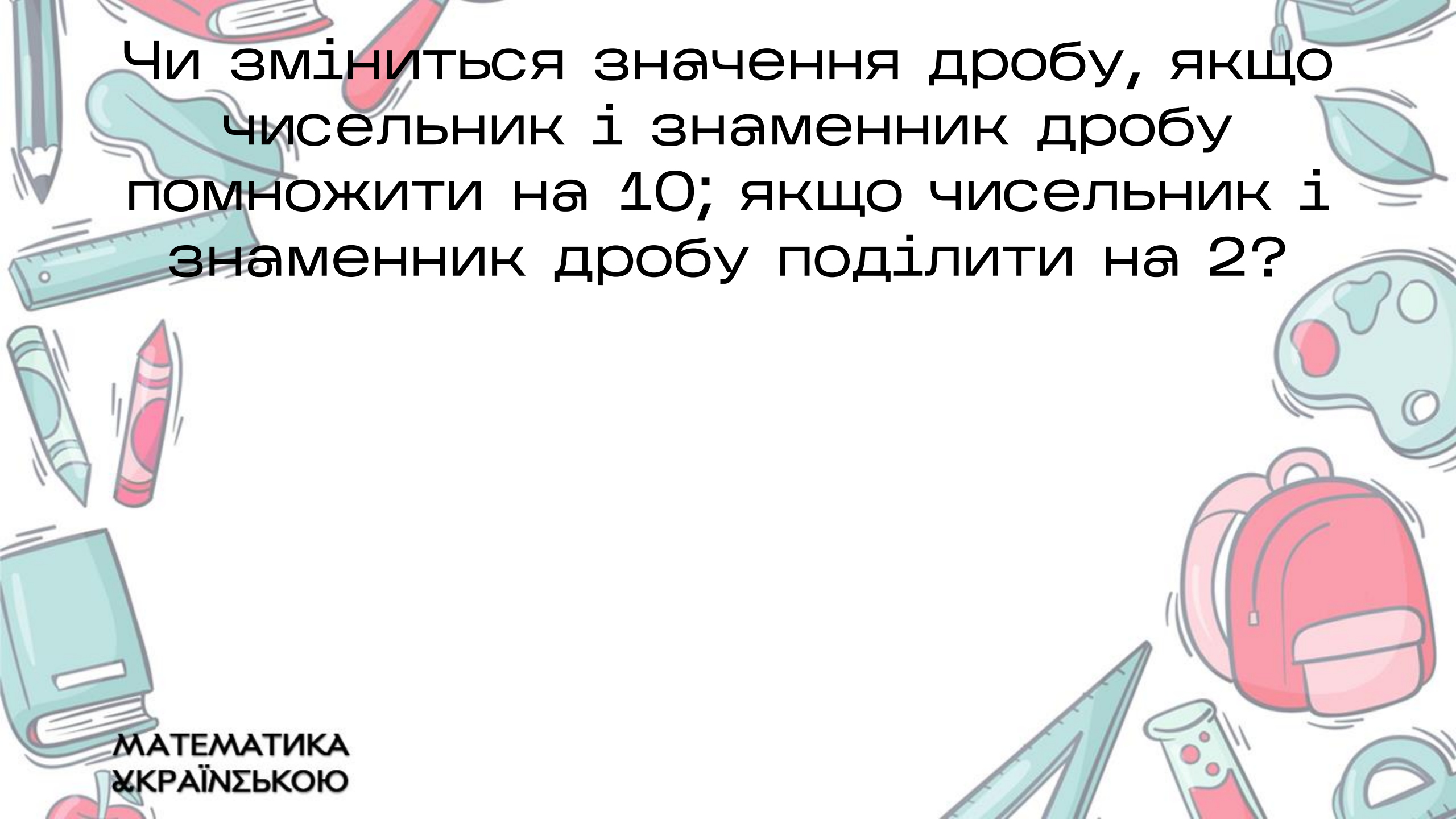
Сформулюйте основну властивість дробу.

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

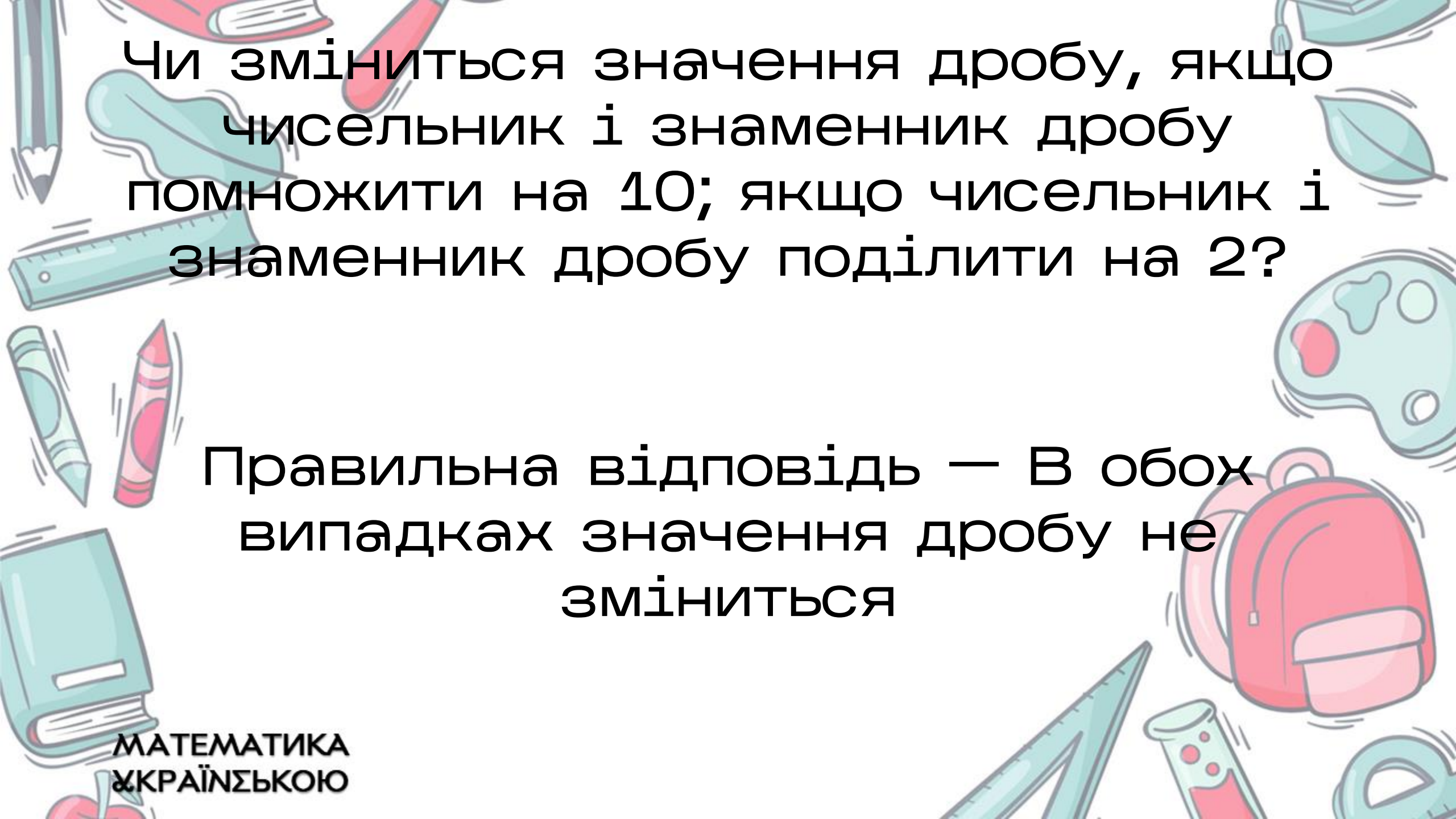

Сформулюйте основну властивість дробу.

Правильна відповідь — Значення дробу не зміниться, якщо чисельник і знаменник дробу помножити або поділити на одне й те саме, відмінне від нуля, число

Чи зміниться значення дробу, якщо
чисельник і знаменник дробу
помножити на 10; якщо чисельник і
знаменник дробу поділити на 2?

Чи зміниться значення дробу, якщо
чисельник і знаменник дробу
помножити на 10; якщо чисельник і
знаменник дробу поділити на 2?

Правильна відповідь — В обох
випадках значення дробу не
зміниться

Що називають скороченням дробу?

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

Що називають скороченням дробу?

Правильна відповідь –
Скороченням дробу називають
ділення чисельника і знаменника
дробу на їхній спільний дільник

Який дріб називають нескоротним?

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

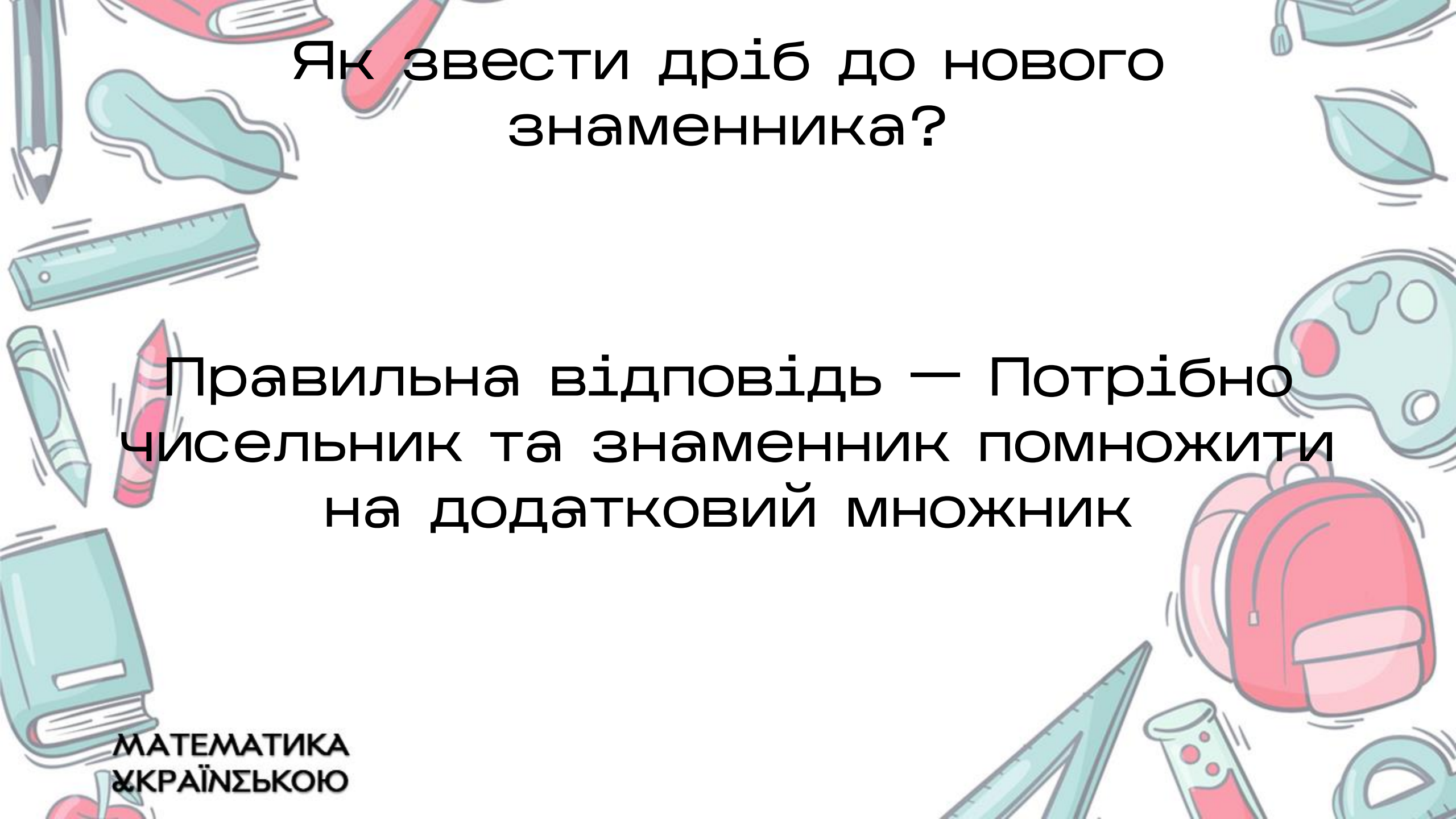

Який дріб називають нескоротним?

Правильна відповідь — Дріб, який неможливо скоротити (чисельник і знаменник — взаємно прості числа)

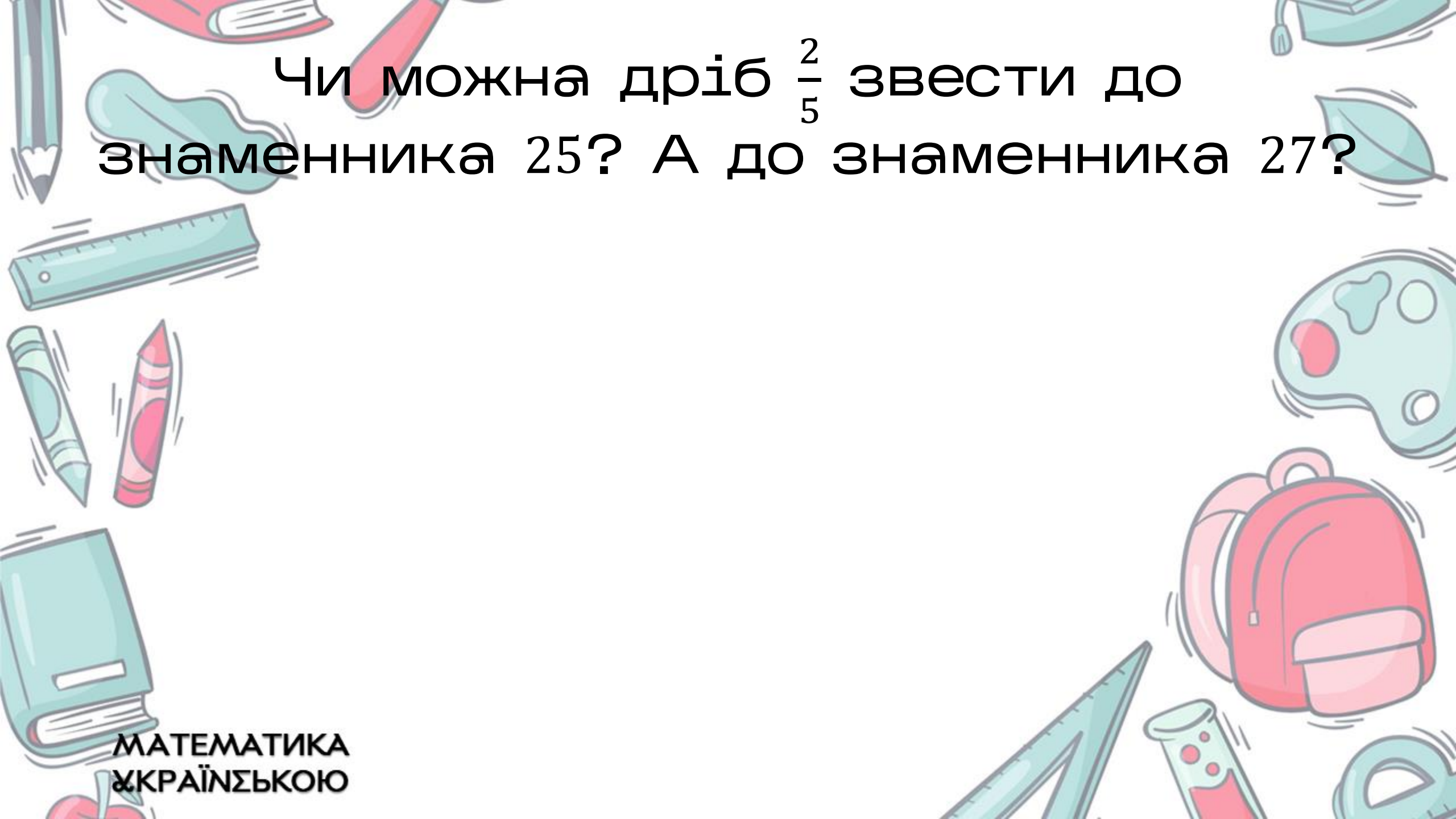
Як звести дріб до нового знаменника?

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

Як звести дріб до нового
знаменника?

Правильна відповідь — Потрібно
чисельник та знаменник помножити
на додатковий множник

Чи можна дріб $\frac{2}{5}$ звести до
знаменника 25? А до знаменника 27?

Чи можна дріб $\frac{2}{5}$ звести до знаменника 25? А до знаменника 27?

Правильна відповідь — До знаменника 25 можна, потрібно домножити дріб на 5

До знаменника 27 не можна, оскільки 27 не ділиться на 5

Як знайти додатковий множник?

МАТЕМАТИКА
УКРАЇНСЬКОЮ

Як знайти додатковий множник?

Правильна відповідь — Потрібно
новий знаменник поділити на
«старий»